

YALAN KONUŞAN ÇOCUĞA NASIL YAKLAŞILMALIDIR?

Özkan Emiroğlu

Yalan doğuştan kazanılan bir alışkanlık değildir. Eğer bir insan yalan konuşuyorsa bunun sonradan oluşan nedenlere bağlıdır. Yani “yalan” öğrenilen bir durumdur. Ancak 6-7 yaş civarına kadar çocukların gerçek dışı sözleri yalan olarak değerlendirmemek gerekir. Genelde hayal gücünün etkisi, hayal ile gerçeği tam olarak ayıramamasından kaynaklı olarak bu dönemde çocuklar gerçek dışı sözler söyleyebilirler.

Öncelikle çocukların neden yalan söylediklerini ve yalanı alışkanlık haline getirdiklerini bilmekte yarar var. Bu nedenlerden bazıları;

- ✓ Korku nedenlerin en önemlisi diyebiliriz. Çocuk yapmış olduğu bir hatadan dolayı cezalandırılacağını düşündüğünde yalana başvurabilir. Bu yalanın faydasını gören çocuk bu alışkanlığını devam ettirme eğiliminde olabilir.
- ✓ İlgi çekmek, beğeni kazanmak ve anne-babanın sevgisini kaybetmemek için

- ✓ Sürekli baskı ve güvensiz bir ortamda büyümek
- ✓ Örnek aldığı kişilerin olması, anne-babanın ya da çevrede birilerinin yalanına şahit olmalarıdır. Hatta bununla ilgili kısa bir fıkra dahi anlatılır. “Baba çocuğuna terbiye vermek ister. Baba oğluna ‘Oğlum sakın yalan konuşma’ der. Bu arada kapı çalar. Baba oğluna: “Oğlum git kapıyı aç. Kapıda ki beni sorarsa, babam evde yok, dersin” diye uyarır. Sanırım kısa fıkramız durumu özetlemiştir.

YALAN KONUŞAN ÇOCUĞUMUZA NASIL DAVRANMALIYIZ?

- ✚ Öncelikle sakin olun. Yukarıda yazdığımız nedenleri de düşünerek çocuğunuzun neden yalan konuşabileceğini düşünün. Örnek olan biri mi var? Baskı ve korku mu var? vs.
- ✚ Yaş etkenini unutmayın. Eğer henüz 6-7 yaşındaysa amacı yalan konuşmak olmayabilir.
- ✚ Olumlu örnek olun. Çocuğunuzun sorularına kaçamak ve dolaylı cevaplar vermeyin. Pembe yalanlar söylemeyin.
- ✚ Öfkeli ve sinirli yapınız varsa bu konuda gerekli adımı atın. Zira öfkeli bir ebeveyn karşısında çocuk yalan konuşma ihtiyacı hissedebilir.
- ✚ “Yalancısın” gibi etiketlemelerden mutlaka kaçının.
- ✚ Yalan konuştuğunu düşündüğünde ona gerçeği söylemesi için baskı yapmayın. Güven duyacağı bir ortam oluşturun. Doğruyu söyleyebileceği bir ortam oluşturun.
- ✚ Yalan konusunda hikâyelerden faydalanabilirsiniz. Bu konuda en bilindik hikâye “Yalancı çoban” hikâyesidir.

